

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

A sürgős megoldás.

Még csak egy hónap választ el bennünket attól az időponttól, melyben a magyar parlament, lényegesen megváltozott viszonyok közt, ismét megkezdí működését és mint a kormány egyik legelső ténye alkalmasint a kiegyezési javaslatok visszavonása lesz. Ehez a biztos kilátásba vehető eljárásához mindenféle kombinációt fűznek és a legkülönbözőbb indokokat és szándékokat tulajdonítják neki. De mindaz, a mi nem szorítkozik a faktum egyszerű konstatálására és az okokat más valamiben, mint az osztrák reichsrath berekesztésében keresi, mindaz üres koholmány, mely magán viseli a hatásvadászat bélyegét és a kebleket akarja nyugtalanítani.

Sokat kommentálják Kállay Béni közös pénzügyminiszter budapesti útját, valamint az ő és báró Bánffy miniszterelnök együttes utazását Ischlbe, Ó felséshézh.

Magyarország és Ausztria érdekei közt az idők folyamán s az események

következtében lényeges ellentétek képződtek, melyek az ausztriai német pártok ellenállása folytán majdnem válságos jelleget öltöttek magukra. Ennek kijelentése mellett rögtön és határozottan hangsúlyozuk, hogy sem tulnan, sem innen nem személyek, hanem az ügy válságáról van a szó. Ezzel azt akarjuk mondani, hogy a közgazdasági kiegyezés ügye az osztrák események folytán annyira fejlődött, hogy senki sem képes még csak sejteni sem, hogy mint fogják a kérdést megoldani, miután annak jelen állapota sokkal kedvezőtlenebb, mint harmadéve a szerződés felmondásakor volt.

Ugy itt, mint ott bizonyos aggodalommal tekintenek a dolgok fejlődése elé, mert minden áron kivezető utat akarnak találni, mely elvezet egy formában, mint a lényegben is kielégítő megoldáshoz. Az egyetlen kíváncsatos megoldás a javaslatoknak egy akezióképes osztrák parlament által való tárgyalása és elfogadása lenne ugyan, de ez egy jámbor óhajítás alacsony színvonalára süllyedt alá, miután az osztrák reichsrath berekesztése

és esetleges felosztása után is egy akezióképes parlamenti testület összejöttének lehetőségét és valószínűségét Ausztriában kizártnak kell tekinteni. Az osztrák alkotmányt nem akarják megváltoztatni és így ki van zárva a lehetőség, hogy 1898-ban akezióképes reichsrathot lehessen összehozni.

Az osztrák alkotmány 14. szakasza alapján nem lehet megkötni a szerződést, mert a magyar törvény értelmében végleges megegyezést az említett szakasz alapján nem lehet Ausztriának létesíteni és mert e szakasz alapján létrejött minden szerződésnek eo ipse ideiglenes jelleggel kell birni, mivel az ilyen szerződést az egybehivandó reichsrath esetleg el is vetheti.

Csak az a kérdés, hogy a sokat emlegetett 14. szakasz alapján nem lehetne-e olyan ideiglenes állapotot teremteni, amely a provizórium meghosszabbítása ellen uralkodó minden averzió dacára is egy lehetséges elviselhető állapotot teremtené. Az önálló magyar bankot, a rendezett valutát, az önálló magyar vámterület sorompóit nem lehet egy kézfördítással előva-

TÁRGZA.

Mikor én megházasodtam.

JULISKA.

Akár elhiszik, akár nem, ezek a históriák, a melyeket most elmondandó vagyok, egytől-egyig mind megtörténtek. Meg bizony, még pedig velem s akkor, a mikor már azt hittem, hogy a virtusom assekurálva van minden néven nevezendő kísértés és esábitás ellen, s a ki épen ennél fogva már lemondtam mindennemű gyönyöreiről a szerelem és családi életnek, s az összes földi élvezetek közül nem tartottam meg magamnak egyebet, mint a dohányszást, de attól mindig rosszul éreztem magamat, az evést, de ritkán volt étvágyam, s az alvást, de rendszeren rosszakat álmodtam, mert álomban rendszerint szerettek, s mindig megcsaltak. Néha, ugy minden sátoros ünnepeken énekelni is szoktam, de ezt a ténykedést — laktársaim iránti kiméletből — a legtikosabb magányomban visszavonulva szoktam végezni.

Hajdanában, ugy 5—6 évvel ezelőtt, egészen más életem volt nekem. Akkoriban, egy ma már nem létező állapotban leledző vidéki politikai napilap valószínűs bolső munkatársa voltam. Eleven fiatal ember létemre megfordultam mindenütt, a hol csak mulatni lehetett. Tessék elhinni, hogy nem volt a városban egyetlen egy főpincér, sem kávéházban, sem vendéglőben, a kinek megszámlálhatatlan mennyiségű forintokkal ne tartoztam volna. Puszi-pajtás voltam minden valamire való emberrel, még a végrehajtóval is. Udvaroltam a város valamennyi szép leányának, mert már abban a korban

voltam, a mikor házasodni szabad is, lehet is és a mi a legfő, a hitelügyi viszonyaim hőmérője annyira a fagypontra szállt, hogy rám nézve más megoldás nem létezett, csak a keserű halál, vagy egy előnyös házasság. Ezek elmondása után semmim természetesebb, mint hogy a gazdag leányok felé vettem hódító tekintetemet, s győztem volna is mindenütt, ha a leányoknak rendszerint apjuk nem volna. Én nem is tudom, hogy mért is vannak apák a világon? Addig csak szerettem az apák és anyák is, a mig a személyi hírekben megírtam, hogy „Domonkos István ügyvéd a kir. kuria meghívására Pestre utazott”, vagy pedig „Városunk legszébb leányának Tallósy Miczikének megérkeztek a legújabb divatu ruhái Párisból, s kíváncsra bárki által megtekinthetők” stb. stb., de mikor a házasságról kezdtem példálódzni, minden apa ritka egyöntetűséggel azt kérdezte tőlem:

— Mire föl?

Mert, hogy nincs a takarékbán 80 ezer forintom, meg nincs dominóim? Hát hiszen épen azt akartam, hogy legyen!! Aztán az én . . . lányszemem, az kutya?! Mondhatom, embertelenül el voltam keseredve, s elhatároztam, hogy felhagyok a felső tízezrek ismeretségével, s megalázva magamat, szétnézek a „misera plebs” soraiban, s azok közül választok magamnak egy gazdag gyermeket.

Egy napon a főszerkesztőm — ad audiendum verbum — becsitált maga elé.

— Omikron ur, — kezdé a szót — önt én ma egy igen fontos küldetéssel bizom meg. Mint ön igen jól tudja, ma az „utezakövezet-javítók betegsegélyző egyesületének” javára bál tartatik. On mint a szerkesztőség legszebb és legelegánsabb tagja van hivatta lapunkat méltóképen képviselni e nevezetes estén. Ime itt van tíz forint, hogy kellő-

kép gavalléroskodhasson. De midőn én lapunkért ily magas áldozatot hozok, elvárom öntől, hogy a bárlól kimerítő és pontos referátát fog írni.

Épen ez kellett nekem. Ezen a bálón előreláthatólag ott lesz az egész város vagyonos iparos. Én hát elmentem a bálba és dicsekvés nélkül merem mondani, hogy én voltam az egyetlen frakkos gavallér a különben igen intelligens cipész, szabó, kőmives s borbély-legények társaságában. Kitűnően mulattam, miközben azonban nem feledtem el a rendezőtől tudakozódni, hogy ki a jelenlevők közt a legvagyonosabb s van-e az illetőnek leánya?

Ezt az általam keresett egyént Varju Jánosnak hívták, s kalapos mester volt a Három bivaly utcában, a hol saját házában lakott. A kis Juliska egyetlen gyermeke volt, s javára legyen irva, hogy igen bájos, szemérmes barna leányzó volt. Végtelemül imádom a barna, kalapos leányokat. Rózsaszín karton ruhájában (az aljon három fodor) oly bájjal, oly tüzzel lejtette a csárdást, — mást nem tudott táncolni a leltem, — hogy mindenki megbámulta. És milyen szendén tudta lesütni a szeméit, s milyen szakgatottan sóhajtott, amint tánczközben domboru mellemre hajtotta fűrtös barna fejcsékéjét! Majd megbolondultam érte! Tudósításomban őt tettem meg bálykirálynőnek!

Egy másfél óráig tartó, „három a táncz” után sikerült vele észrevétlenül kisurrannom a tánczteremből, s vittem egyenest, mint kutya a tollsoprüt, be a buffetbe. Pezsgőt hozattam, s megkezdtem az ostromot. Ugy vallottam a szerelmet, mintha csak könyvből olvastam volna. A kicsike csak nézett és mosolygott, de egy szót sem szólt. Már-már szinte kifogytam a szóból, mikor végre lángoló mondásaim s a sürün kóstolgatott pezsgő eredményeképp megszoríthattam a kezét, s ő olrebegette a boldogító

rázsolni és ezért kell olyan állapotot teremteni, a mely nem minden körülmények közt lehetetlen, mely nem sért érdekeket és legalább egyelőre rendezzi a viszonyokat. Bank nélkül, valuta nélkül való állapotot, vámterületet sorompók és tarifa nélkül, sorompókat és tarifát megfelelő jól, begyakorolt személyzet nélkül non sens-nek kell tekinteni, melyet ideje korán el kell kerülni.

De a helyzet bizonytalan voltát is gyorsan meg kell szüntetni, ha azt nem akarjuk, hogy a magyar érdekek érzékeny anyagi károsodást szenvedjenek.

Az idő gyors léptekkel halad, négyöt hét még és eljutottunk a kenyértöréshez. A megoldás sürgős!

Hivatalos rész.

Háromszékvármegye nem régiben szabályrendeletet alkotott a községi faiskolákról és fásításokról, melynek intézkedései a megye területén levő összes városokat és községeket kötelezik. Ezen szabályrendeletet tudomás vétel végett közöljük.

SZABÁLYRENDELET

a faiskolákról és a fásításokról.

I. A községi faiskolákról.

1. §.

A mezőgazdaságról és mezőrendésről szóló 1894. XII. t. cz. 43. §-a értelmében minden nagyközség és rendezett tanácsu város köteles a jelen szabályrendelet hatályba léptét követő egy év alatt legalább 800 □ öl, — minden kis község, 400 □ öl területen az alábbi határozmányok szerint berendezendő és fentartandó faiskolát létesíteni.

A mennyiben a tagosítás alkalmával kihasított községi faiskolai területek nagysága a fenti határozmányoknak, — talajuk, fekvésük a faiskola céljainak meg nem felelő volna, a községek kötelesek megfelelő területek megszerzéséről a jelen szabályrendelet hatályba léptétől számított egy év alatt gondoskodni.

„igen” szót. Visszarepültünk a táncsterembe, s reggelig nem engedtem táncolni mással; reggel, daczára a gyilkos módon rám szegzett mesterlegény-szemeknek, hazakisértem őket, s még az nap délután meg is látogattam. Két hét múlva megkértem az apjától, megkaptam, s pár napra rá megtartottuk az eljegyzést. Az igazság érdekében kell vallanom, hogy a jeggyűrűket hitelbe vettem!

Néhány napig olyan boldog voltam, mint nyári verőfényben a stígliez madár az ágon. De csak néhány napig. Ugyanis akkoriban kezdődtek azok a nagy munkás mozgalmak Magyarországon, s én veszemre egy dörgegelmes cikket írtam lapunkba a szociálizmus ellen, a melyben neki rontottam föld-munkásnak, kézi-munkásnak, gyári-munkásnak oly irgalmatlan módon, hogy nem maradt valamennyin egy garas ára becsület sem.

A cikk megjelenését követő napon após jelöltem visszaküldötte a maig is kifizetetlen jeggyűrűmet, azzal a szóbeli üzenettel, hogy a ki a munkás osztálynak olyan ellensége, mint én, azt ő vejenek soha el nem fogadja. Hiába volt minden kérés, minden kapacitálás.

Soha életemben sem láttam még egy ilyen vasfejű kalapost!

Elhatároztam, hogy megszőktetem a menyaszszonyomat. Sikerült is Juliskától egy esti légyottot a kis kertben kicsikarnom, hanem mikor a legmelegebben beszéltem a szivére, három jól megtermett kalapos-legény ütött, s oly jóízűen elpáholtak, hogy két hétig nyomtam utána az ágyat.

Az első házasságom tehát még az esküvő előtt siralmas véget ért.

OMIKRON

A faiskola létesítése és fentartása alól az 1894. XII. t. cz. 43. §-sa értelmében fölmentetnek a következő községek: Bodzaforduló, Bodzavám, Előpatlak, Lüget, Zalánpatlak.

Ugyancsak az idézett törvényszakasz értelmében megengedtetik, hogy a faiskola létesítése és fentartása tekintetében Bikfalva Dobollóval, Besenyő Eresztévennyel, Bükszád Mikóújfaluvál, Étfalva Zoltánnal, Réty Komollóval, Laborfalva Szentivánnal, S.-Magyaros Saacsavál, Márkos Nyénnel, Karatna Feltorja és Völlálal, Szentkatolna Oroszfaluval, Kurpatatak, Bélafalva és Csomortánnal. Szászfalu Nyujtód és Sáralfavál szövetkezessék.

2. §.

Az 1894. XII. t. cz. 46. §-sa értelmében a községi faiskolákban tenyészendő gyümölcsfajtákul a következők állapítottak meg: alma: angol téli arany parmen, Batul, fehér és piros astracháni, cizgány (kék alma) gravensteini, szegletes batul (narancs) szászpap alma, mádai kormos, charlanowsky, Sándor ezár, fehér és piros Török Bálint. Körte: gulina esperes, nyári és őszi Bergamotte, Bertámin sárga vajonez, Napoleon vajonez, Diel vajonez, Ziegl vajonez, muskotály és Magdolna körte. Szilva: Besztercei, nagy zöld Reine Claude, Biondeck korai, Spáth Anna.

Cseresznye: Piros és fekete cseresznye, disznódi cseresznye. Meggy: Ortheimi, spanyol meggy, nyári piros emerella. Dió és kajszin barack védetebb helyekre. A faiskolákban területük $\frac{2}{3}$ -adán gyümölcs, $\frac{1}{3}$ -adán pedig a közutak befásítására, (vizmosások futóhomok területek megkötésére) alkalmas fák tenyészendők.

3. §.

A faiskolák részletes üzemtervét a 2. § ban foglalt határozmányok, valamint az 1894. XII. t. cz. 47. §-ának szemeltetésével, minden kis és nagyközségi előjáróság köteles a jelen szabályrendelet hatálybaléptét követő egy év alatt elkészíteni s átvizsgálás végett a járási főszolgabíró útján a járási mezőgazdasági bizottság elé terjeszteni.

A járási mezőgazdasági bizottság az üzemterveket a jelen szabályrendelet határozmányai, valamint a gazdasági czélyszerűség szempontjából átvizsgálván, a megfelelőket jóváhagyja, a meg nem megfelelőket pedig intézkedés végett a járási főszolgabírónak adja át.

A járási főszolgabíró intézkedései ellen az 1894. XII. t. cz. 102. §-ában említett hatóságokhoz felebezésnek van helye.

Rendezett tanácsu városban a faiskola üzemtervét a városi mezőgazdasági bizottság állapítja meg s a vármegye alispánja, a vármegyei mezőgazdasági bizottság meghallgatásával hagyja jóvá.

Az üzemtervek készítésénél érvényesítendő általános szakszerű utmutatásokat az orsz. gyümölcsészeti biztos adja meg.

4. §.

A községi képviselő testületek felelősek azért, hogy a megfelelő faiskolák berendezésére és kezelésére, a faiskolában szükséges munkálatok rendes végzése czéljából egy állandó munkás alkalmazására szükséges költségek a jelen szabályrendelet hatályba léptét követő évre szóló községi költségvetésben előirányoztassanak.

A mely község ezt elmulasztaná, a szükséges költségeket az 1886. XXII. t. cz. 126. §-a értelmében, költségvetésébe a törvényhatóság állítja be.

5. §.

A községi faiskolának a jelen szabályrendelet határozmányai szerint való berendezése, fentartása és kezeléseért az 1894. XII. t. cz. 48. §. értelmében, a községi előjáróság felelős.

6. §.

A faiskola 160 centimeter magas deszka, lécz sövény vagy egyéb, a nyulak ellen védelmet nyújtó kerítéssel veendő körül.

Ha a faiskolák közelében öntözésre szükséges viz a kellő mennyiségben nem volna: az illető községek kutak vagy víztartó medencék létesítéséről kötelesek gondoskodni.

(Folyt. köv.)

Felhívás.

A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara következő felhívást bocsátott ki az ipartestületek és társulatokhoz az 1900 évi párisi kiállítás tárgyában.

Az 1900 évi párisi nemzetközi kiállítás magyar osztályának előmunkálatai már annyira haladtak, hogy az egyes csoportokban a végleges bejelentési iverk szétküldhetők voltak.

A bejelentési iverk szétküldése nagybórára az illető csoportbizottságok által választott előadó urak személyes közbejárásának igénybevétele mellett történt és a kiállítás magyar csoportjának rendezésével megbízott kormánybiztos ur figyelmet fordított arra, hogy mindazon vállalatok és cégek, a melyek részvételüket előzetes felhívásai következtében eddig bejelentették, a kiállítók ideiglenes névjajstromába felvétessenek és bejelentési iverket kapjanak.

Mindazonáltal nem lévén kizárva, hogy némelyek ezen lajstromból kimaradtak és az sem, hogy a kiállítani szándékozók részvételük bejelentése végett közvetlenül a kereskedelmi és iparkamarához fordulnak, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a bejelentés megtételére szolította fel az iparos közönséget.

Ennek kapesán az általános tudnivalókat tartalmazó tájékoztató szabályzatot és bejelentési iverket küldött az ipartestületek és ipartársulatoknak.

Magától értetődik, hogy a már a jelentkezések alkalmából is — tekintve a párisi kiállítás jelentőségét — csak oly termékek részesítendők figyelemben, a melyek bizonyos értelemben világezziknek, vagy a melyeknek bemutatásával a hazai ipar életképes fejlődése és jellemzetessége szembeötlően dokumentálható.

Megjegyezni kívánjuk, miszerint arra nézve sem a kamara, sem a kormánybiztos ur nem vállalhat kötelezettséget, hogy minden bejelentett tárgy a kiállításra el fog fogadtatni, mert azt arra az időre kell fentartani, midőn az összes szétküldött bejelentési iverk beérkeznek s azok együttes elbírálása után az illetők a bejelentési iv egyik példányának visszaküldése mellett az elfogadás iránt értesítve lesznek.

A kiállításban részt venni szándókozókat figyelemezettük, hogy tekintettel a párisi kiállítás világi jellegére és azon körülményre, hogy nemzetközi versenyben először veszünk részt, a kiállításra szánt cikkek m gválasztásánál a legszigorubb mértéket alkalmazni sziveskedjék.

Maros-Vásárhelyt, 1898. július hó 29-én.

Ujdonságok.

— Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter Nagy Béla kézdi-vásárhelyi állami polgári iskolai segédtanított jelenlegi minőségében a nagyőrcei állami polgári iskolához helyezte át.

— Időjárásunk a lehető legváltozatosabb, bő eső és szép napfényes idők váltják fel egymást. Az utóbbi napokban rendkívül hidegjelekek valának hanem az időjárás ismét melegebbre fordult, hogy ez azonban meddig fog tartani, még sejténi sem lehet, mert az idő még egy hétig sem volt egyforma idő.

— Iskola építésünk már annyira előrehaladt, hogy nem sokára az egész épület fedél alá kerül, de az e czélra rendelkezés alatt állott 50 ezer frt is a végét járja. Hogy az építkezés meg ne akadjon, a városi tanács jó korán megtette előterjesztését a kir. tanfelügyelő útján, ki személyesen járt fenn a közokt. minisztériumban, hogy ott a még szükséges 25 frtnyi építési költség kiutalását szorgalmazza. Ha tehát az iskola épületet az időn be nem fejezik, az nem terheli a városi tanácsot, mivel az mindent megtett arra nézve, hogy az építkezés gyorsan haladjon.

— Jégvihar. Kovásznán a Julius 31-iki jégvihar Páké, Körös, Kovászna és Páva községek határain nagy károkat okozott. A kár Kovásznán 60.000 és Pákében 15.000 ezer frtra tehető. Körös és Páva községek lakói szintén sok kárt szenvedtek a jégvihar által. Ezen községek tavaszi termésében mintegy 14.000 frt kár van. A szegény gazdaközönség iszonyu kárt vallott a vízáradások miatt a szénatermésben; most már a jég tette porrá egy évi termését.

— **Vizbefult.** Bank György erdsi kisbíró hivatalos dolgát elvégezvén, gazdasága után látott s „jőszágát” kiküldötte 11 éves fiától az Oltra itatni. Az előző napi esőtől megdagadt folyó gyors hulláma azonban magával sodorta az ökröket s a velük való kisfiat. Az ökrök egy zátonyon partra vergődtek, de a kis fiúnak nyoma veszett: oda fult a folyóba. Ez történt vasárnap, jun. 31-én délután s azóta szomorúság szállt az erdsi kisbíró lakására. A kis gyerek holttestét nem sikerült még a bánatos szülőknél feltálni.

— **A brassói áll. kereskedelmi akadémia igazgatósa** tisztelettel értesíti a szülőket, hogy az intézetrel kapcsolatban jövő 1898—99-iki iskola évre áll. internátus fog megnyitni. Brassó városa nemcsak szép fekvésénél, egészséges levegőjénél, hanem élénk kereskedelme és nagyszámu ipartelepeinél fogva is kiválóan alkalmas levén keresk. iskolai tanulók képzésére, az ottani keresk. iskolát és internátust, melybe a félévnyi díj csak 250 frt., a tanítási díj pedig az akadémia 18 frt. különösen ajánljuk a szülőik figyelmébe. Felvétel ügyében jelentkezhet aug. 15-ig az igazgatóságnál.

— **Most érkezett hozzánk a Lampel R.** (Wodianer F. és Fiai) budapesti kisdóknál megjelenő nagy millenáris emlékműnkének, a Szalay-Báráti-irta „Magyar Nemzet Történeté”-nek a 83-dik füzeté, melylyel a becses munka utolsó kötete végehez ért. Benne vagyunk már az 1848-as örökké emlékeztető év eseményeiben, melyeket a szerző tömör erőteljes vonásokban ír le egészen a schwachati csatáig. Külön műmellékletül a füzet V. Ferdinánd arcképét adja. A szövegillusztrációk a következők: Bathány Lajos gr. V. Ferdinánd aláírása. Jellasi József báró. Ferencz Károly főherceg. Az 1848-iki országgyűlés megnyitása. Lamberg Ferencz gróf altábornagy. Magyar népfelkelők. A jeles munka részletfizetésre is beszerezhető úgy a fenti kiadó hivatalnál, mint minden hazai könyvkereskedésben.

Kovácsnai fűrdővendégek névsora. Julius 15—31-ig. Tarczali Endre tanár Czegléd, 3 személy. Hermély Margit tanárné Körömczébánya 2 sz. Rémán Ferencz szemléstné Déva, 1 sz. Tihanyi Viktoria p. ü. min. titkárné Temesvár, 1 sz. Marie Heim lapszerk. neje Temesvár, 5 sz. Simon Gábor tanár Miskolcz, 1 sz. Szekendy Ferencz vasuti hiv. Ujpest, 4 sz. Hermel Katalin birt. Hőltővény, 1 sz. Dezbner Mártha birt. Hőltővény, 1 sz. Tamás Sándorné szabóné, Gyergyó-Szentmiklós, 1 személy. Rgthi Lajos tanár Czegléd 1 személy. Özv. Ehrenberger Antalné ezredes neje Kolozsvár, 1 sz. Pap Imréné ev. ref. lelk. neje Hódmezővásárhely, 4 sz. Kriváchy Elek nyug. erdőfelügyelő Temesvár, 2 sz. Schneiderné Szávik Karolina kalapgyárosné Plojest, 2 sz. Szöcs Sámuelné keresk. Kézdi-Vásárhely, 5 sz. Georg Liehn pénztáros Vidombák, 1 sz. Rosa Liehn biróné Vidombák, 1 sz. Frank Amália vendégl. Brassó, 1 sz. Derner Hermin hiv. Brassó, 1 sz. Veisz Hermin hiv. Brassó, 1 sz. Langer Betty Temesvár, 1 sz. Izsákné és Kolmné, keresk. Seps-Szentgyörgy 3 sz. Kápolnai Szunyoghy Géza hiv. Sátorajka-Ujhely, 3 sz. Tóth Árpád kiző. N.-Mihály, 1 sz. Poppa Alexandra keresk. Hőtfalu, 3 sz. Munteán Paraskiva keresm. Brassó, 1 sz. Miklós Gergely tanár Budapest, 5 sz. Lázár Gyula fakeresk. Győ-Szt.-Miklós 3 sz. Ormai Sándor tanár Budapest, 2 sz. Özv. Potóczki Antalné keresk. Csik-Szentgyörgy, 2 sz. Sobe Anna Bukarest, 1 sz. Reichenberg Adolf órász. Brassó, 1 sz. Kónya György birt. Angyalos, 1 sz. Veres Vilmos ker. akad. tanár Kolozsvár, 1 sz. Kassai János mézszáros Székely-Udvarhely, 3 sz. Nyágyula János szíjgyártó Brassó, 1 sz. Ferencz Lajos keresk. Seps-Szentgyörgy, 2 sz. Pellionis G. keresk. Brassó, 1 sz. Konez Lajos birt. Debreczen 2 sz. Haekl Lajosné tanító Budapest, 2 sz. Végh Mihály tanító Budapest, 1 sz. Reip Péterné birt. Hőltővény, 1 sz. Amirárs Joachimné hiv. neje Temesvár, 1 sz. Kakusi Bertalané hiv. n. Budapest, 1 sz. Sándor János erdőgond. Kolozsvár, 2 sz. Bálint Etel és Róza tanárné Bukarest, 2 sz. Mérsá J. Poppa birt. Cernavoda, 3 sz. Kremmer J. építész Brassó, 3 sz. Kocsó Zsigmond pü. min. számellenőr Budapest, 1 sz. Engintiu Lázár kapitány Bukarest, 3 sz. Özv. Budai Istvánné birt. Fogaras, 1 sz. Szentgyörgyi

Klára birt. Fogaras, 1 sz. Spiró Emil m. á. v. főellenőr Kolozsvár, 2 sz. Constantin Vasilescu tanár Bukarest, 5 sz. Bálint Andrásné jbirósági íróné Sárkány, 1 személy. Bács Károlyné utazóné Brassó, 2 sz. Harmos Béla m. á. v. felügy. Budapest, 4 személy. Schnader Emilia mag. Brassó, 1 személy. Neszkó Juon tanító Brassó, 1 sz. Krammer István mézszáros Buzeo, 2 sz. Goga Györgyné birt. Bácsfalu, 1 sz. Dr. Boér Jenő orvos Tövis, 4 sz. Kovács János tanár Kolozsvár, 4 sz. Dániel Ferenczné keresk. Baróth, 4 sz. Stana R. Nisztor birt. Hőtfalu, 1 sz. Bitai Béla ev. ref. lelkész Csikszereada, 4 sz. Girbács György keresk. Törösvár, 1 sz. Vajna-falván. Molnár Győzőné pü. biztosné Kézdi-Vásárhely, 1 sz. Tompa László postamester K.-Borosnyó, 3 sz. Kiss Lajosné hiv. neje Kézdi-Vásárhely, 1 sz. Cseh Viktor birt. Nyujtód, 2 sz. Szabó Dénesné birt. Kézdi-Vásárhely, 3 sz. Welreiter György sörgyáros Kézdi-Vásárhely, 3 sz. Kiss Lajos Kézdi-Vásárhely, 3 sz. Gyöngyösi István polg. isk. tan. Segesvár, 2 sz. Bőjtke Gézné ev. ref. lelk. neje Seps-Szt.-györgy, 4 sz. Fejér Ödöné birt. Haraly, 1 sz. özv. Cseresnyésné Temesvár, 1 sz. Szász Györgyné birt. Hosszufalu, 3 sz. Szabó Mózesné birt. Kézdi-Vásárhely, 2 sz. Benkő Mózesné keresk. Seps-Szt.-györgy, 1 sz. Konez Györgyné N.-Borosnyó, 1 sz. — Az eddig kimutatottakkal együtt, állandó vendég 334 személy. A fűrdővendégek száma meghaladja a 400-at.

Közgazdaság.

A rozs, mint takarmány.

Kalászos növényeink között a rozs annyiban bir nagyobb jelentőséggel a buza felett, hogy azt nemcsak liszt készítésre használhatjuk fel, hanem értékesíthetjük kitűnő takarmány gyanánt is. A rozs, mint ilyen, kiváló jelentőséggel bir oly viszonyok között, hol az állattenyésztés jórészt istállózásra van alapítva. Az istállón tartott állatok takarmányozásánál ugyanis igen gyakran merülnek fel calamitások a takarmányozás helyes keresztülvitele tárgyában; s különösen az őszi és kora tavaszi hónapok azok, melyek bekövetkezése nem egyszer aggodalommal tölti el a gazdákat aziránt, hogy tejelő marháinak tejelő képességét hogyan tarthassa fenn. A rozs van hivatva e tekintetben segítséget nyújtani; sőt nem nagyitunk, ha azt mondjuk, hogy rozs nélkül korai zöldtakarmány nem is igen létezhetik. Takarmány-rozs gyanánt a különböző varítások közül legmegfelelőbbnek mondható a Szt.-Iván-rozs, mely a többi takarmány-rozs-szal szemben azon előnnyel bir, hogy korai nyári vetés mellett már azon őszön is kaszálható, a mely a vetés évére esik s ezen kívül a vetést követő évben elég jó magtermést is adhat.

A Szt.-Iván-rozs a talaj iránt nem nagy igényű, termelhet az bármily talajon, de különösen jó termést ad a könnyebb minőségű homokos vályog talajon. Ilyen talajon többnyire zöld ugar után következik, melyet istállótrágyával, vagy még helyesebben nitrogén és foszforsav tartalmu műtrágyával trágyázunk meg. Számos kísérlet bizonyítja, hogy ily trágyáknak alkalmazása a termés mennyiségben óriási, kat. holdanként 30—40 m/m. többletet idézett elő. Vetése június derekától szeptember derekáig eszközölhető; és pedig leghelyesebben 12 cm. sortávolságra, kat. holdanként 115 liter mag felhasználásával; vagy esetleg szórva 140 liter mag felhasználásával.

Ha a vetés június derekán történt, akkor szeptember hó vége felé, vagy október hó elején már bő kaszálást nyerünk; ugyanez a vetés április hó folyamán még egyszer kaszálható, sőt július hóban, ha az időjárás kedvezett neki, még magra is aratható. Utóbbi eredmény elérésére kíváncsias lesz kora tavasszal mintegy 35—40 kg. chilisalétromot elszórni fejtrágyaként, s azt aláboronálni.

Ha pedig a vetés szeptember hó folyamán történnék, akkor április hó elején nyerjük az első kaszálást, a melynek befejeztével a Szt.-Iván-rozs még megnyerésre szolgáló sarjuhajtásokat nevel.

Nagy könnyűségére szolgál a Szt.-Iván rozs termelése tekintetében a gazdának az is, hogy tenyész ideje alatt ápolási munkálatra nem szorul.

Elvetéstől letakarításáig semmi gondunk nincs vele. Nem akarjuk azonban ezzel azt mondani, hogy az ápolási munkát egyáltalán nem tűri sőt ellenkezőleg, ha a szeptember hóban lekaszált Szt.-Iván rozst kora tavasszal megfogasoljuk, az csak előnyére válhat, feltéve azt, hogy a talaj nem tulságosan homokos.

A Szt.-Iván rozs letakarításával késlekedni nem szabad, mert elfásulhat, megkeményedhetik, már pedig az ily elfásult takarmányt az állatok nem szeretik.

Termés eredményül kat. holdanként 130—160 zöldtakarmányra számíthatunk.

A trágya alászántása.

A trágya alászántásánál figyelembe veendő mindenekelőtt, hogy a trágya lehetőleg egyenletesen elosztva kerüljön a talajba, a mit a barázda szélességének szabályozása és az alátakarítás helyes keresztülvitele által érünk el. Minél keskenyebb szántunk, annál kevesebb trágya kerül egy-egy barázdába, annál keskenyebb földzikkok fogják a barázdába került trágyát egymástól elválasztani. Az alátakarás különféle módon történik. Minél keskenyebben lesz a trágya földdel borítva, annál jobban van a munka végezve. A legegyszerűbb alátakarítási mód az, midőn a közönséges ekével a rendes módon szántanak és a béres az ösztökével és a bal-lábával az összegyűlemlő trágyát a barázdába helyezi. Nagyon természetes, hogy ezen eljárásnál a munka ugyan tökéletlen, főleg, ha a trágya némileg is szalmás, mert helyenkint semmi, helyenkint pedig egy-egy nagy csomó szalmás trágya kerül a talajba, melyet nem fed tökéletesen a magház: egy része tehát a felületen marad. Ezen eljárás csakis jól eltergetett, érett trágya alászántásánál lesz helyes, különben mellőzendő, mert a trágya tökéletlen alászántása megnehezíti a talaj megboronálását, a vetőgéppel történő vetést és a trágya hatását is csökkenti. Már jobb eljárás az, ha az ekén a csorosllya előtt vagy helyett egy fordító lemez van alkalmazva, mely a trágyát a barázdába fordítja és utána az eke kormánylemeze azt földdel borítja. Ha a talaj erősen van megtrágyázva, vagy ha a trágya nagyon szalmás, akkor az ilyen eke sem végez tökéletes munkát, mert a trágya egy része a felületen marad.

Legjobb és legtökéletesebb eljárás az, ha minden egyes eke után egy gyermek jár villával, a ki a meg nem szántott oldalról a trágyát a barázdába huzza és ezt a következő eke befedi. Ügyes munkásokkal ily módon oly tökéletesen alátakarható a trágya, hogy alig látszik, hogy a talaj meg van trágyázva. Az eke ezen alátakarítási módnál sohasem fog megtorlódni és a trágyahuzásért fizetett napszám már ezáltal is megtérül, hogy az eke fenakadás nélkül haladhat, tehát a munka szaporább. A trágyának a barázdába huzásánál arra kell ügyelni, hogy a trágya csak oly szélességű területről huzassék le, a mily széleset fog a következő eke, hogy ne kerüljön az egyik barázdába kelletténél több, a másikba meg kevesebb trágya.

(Vége köv.)

NYILTTÉR. *)

Mengasszonyruha-selyem

65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabőr és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig** postafordultával küldenek

Henneberg G. selyemgyártai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

Földbirtok bérbeadási hirdetés.

A kézdívásárhely-kantai minortatársház összes földbirtoka, u. m. kaszálók és szántók 1898. év szeptember havától 6 évre kiadatnak és pedig: a k.-vásárhely-kantai, voltali és torjai tagok, oroszfalvi, szentléleki, szentkatolnai határban levők. Az egyes földbirtokok nagysága az ideiglenes házfőnök távolléte alatt a plebániái hivatalban megtekinthetők. Árverezés után a földbirtokok 1898. év szeptember hó 1. 2. és 3-án a legtöbbet ígérőknek szerződés mellett 6 évre kiadatnak.

K.-Vásárhelyt, 1898. év július hó 25-én.

Hassák Vidor,
ideiglenes házfőnök.

131 2—3

18593—898 sz.

Hirdetmény.

A kézdívásárhely-torja-büdös-bük-szádi törvényhatósági közut 16—34 km. szakaszán 5 drb köfledapos át-eresztő újból építését és a Töröstő-patakon levő hidnak helyreállítását 2126 frt 02 kr összeg erejéig engedélyeztem. A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1898. augusztus hó 12-ik napjának d. e. 9 órájára az alispán hivatali helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítható s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 1/2 9 órájáig vármegyei pénztárhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vmegyei számvevősnél, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Kelt Seps-Szentgyörgyön, 1898. július 27-én.

Alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

133 2—3

Eladó ház.

Kovácsnán a piacszoron 783. sz. kőház 5 szobával 2 konyhával, kamrával, istálló és csürrel ellátott házas

telek eladó. Értekezni lehet Tóth Tamás tulajdonosnál Kolozsvárt, k. magyar utca 14. sz. alatt.
135 1—1

Szám 6750—98.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye kézdíjárás Sósmező községben elhalálozás folytán megüresedett jegyzői állásra ezenel pályázatot hirdetek. Tekintettel arra, hogy a község nagyobb részben román ajku lakosokból áll, a román nyelvnek beszéd és írásban való ismerete feltétlen követeltetik. Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtatják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt, kérvényüket alattírt főszolgabíróhoz f. évi szeptember 2-áig küldjék be, a később érkezett kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Ezen jegyzői állással 600 frt fizetés, 80 frt lakbér, 40 frt iroda átalány 60 frt anyakönyvvézetői díj és a szabályrendeletileg megállapított díjak járnak.

Kézdí-Vásárhely, 1898. aug. 3.
Cseh Gyula,
főszolgabíró.

1—3 361.

Sz. 3087 közg.

Hirdetmény.

A sepsi-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóság 15122—898 sz. a. körrendeletére, — alattírt városi tanács által közhírré tétetik, — miszerint a folyó évi egyenesadó minden neme, úgy a hadmentességi díj előírása befejeztetett.

Minek alapján felkéretnek a tisztelt adózó polgárok, hogy adókönyveiket folyó hó 4-étől 12-ig bezárólag a városi adóhivatalhoz előírás végett mutassák be, mert ellenkező esetben 5-től 10 forintig fognak megbüntettetni.

Kézdí-Vásárhelyt, 1898. július hó 31-én.

132 2—2

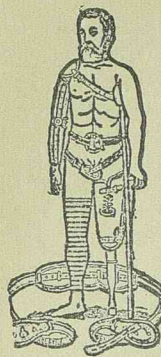
Városi tanács.

Jég eladás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam naponta jeget igen jutányos áron lehet kapni.

87 15—**

Csiszár Pál,
kereskedő.

**SPECZIALISTA
SÉRVKÖTŐKBEN.**

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemből, nem esuszik, nem gyakorol kellemetlen benyomást és eltávolítja czélszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát. A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntetve Brüsszelben
aranyéremmel és díszokmányokkal.

Árak: egyoldalu 6 frt.
kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopädiái fűzők, haskötők, göresérharisnyák és mindenféle gummiárak urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és díszkréten eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros.

Budapest. (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg utcza 17.

Sebészeti műszergyár gázmotor erővel:

IV. Rostély-utcza 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel becséréltetnek.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdí-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legsolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(88 55—100)

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szives tudomására adni, hogy Kovácsnán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágbán elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig.

Dr. Morvay István

25 83—* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K. Vásárhelyen.